

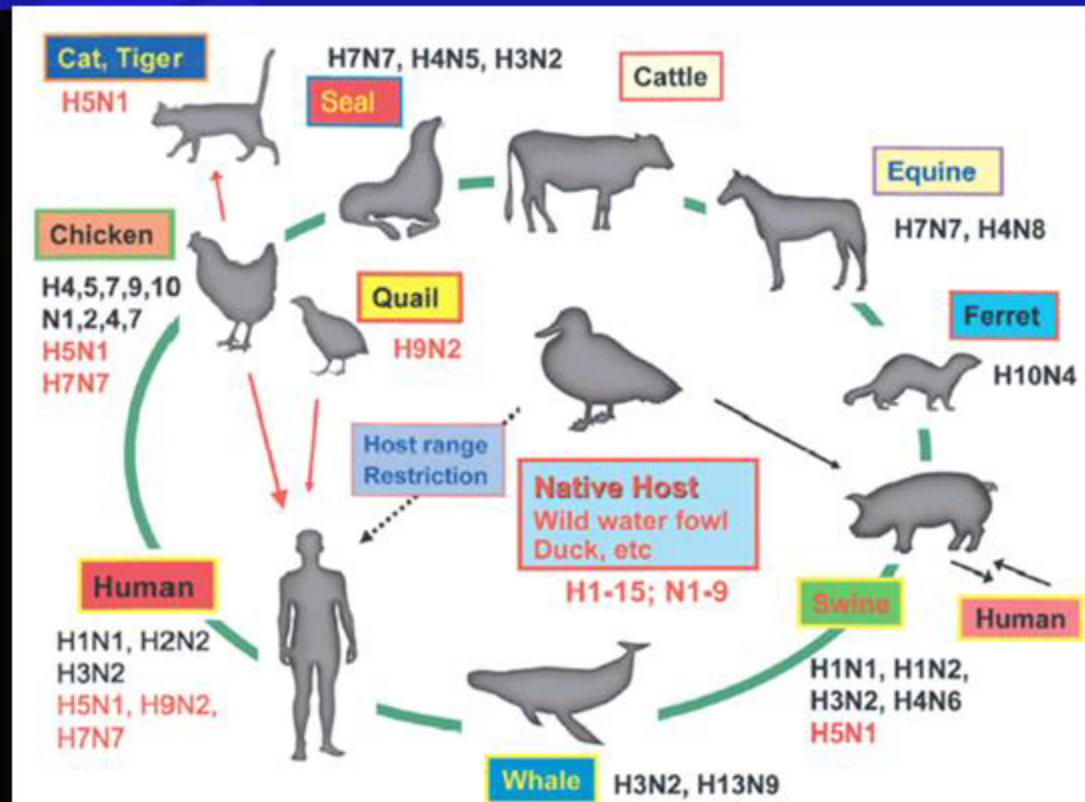
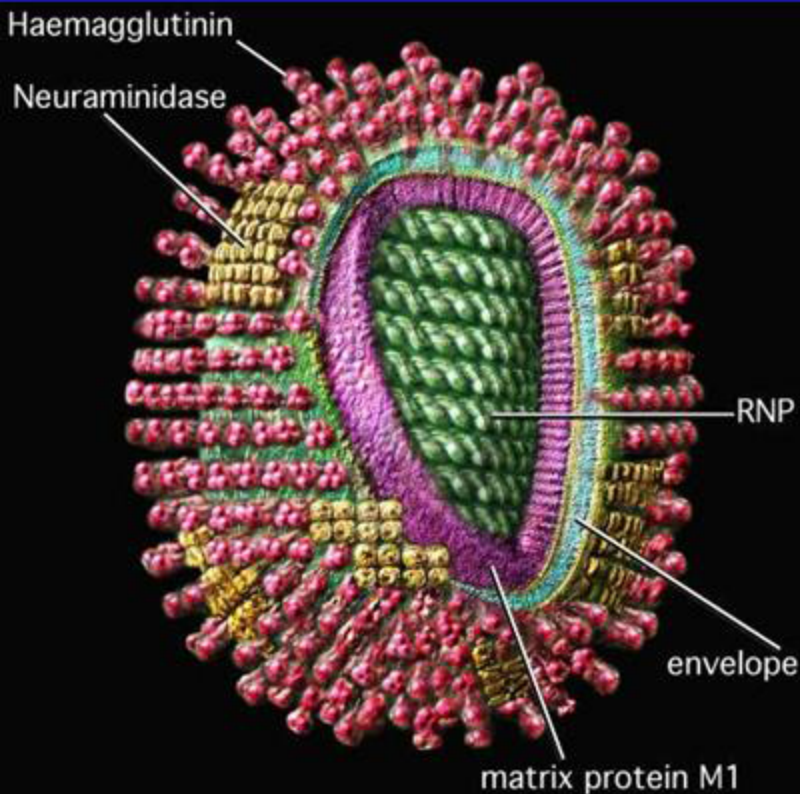
GRIP VE GRİPTEN KORUNMA YOLLARI

DOÇ. DR. EMİNE ALP MEŞE
Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik
Mikrobiyoloji A.D. Kayseri

GRIP NEDİR?

- Influenza adı verilen bir virüs tarafından oluşan bir enfeksiyon hastalığıdır

DOMUZ GRİBİ NEDİR?

- H1N1 tipi influenza A virüsü ile oluşan viral hastalıktır
- Domuzlar arasında görülen grip virüslerine çok benzediğinden dolayı "domuz gribi" denmiştir
- Bu yeni virüs insan, domuz ve kuş virüslerinin karışımıdır

DOMUZ GRİBİ DÜNYADA NERELEERDE GÖRÜLÜYOR?

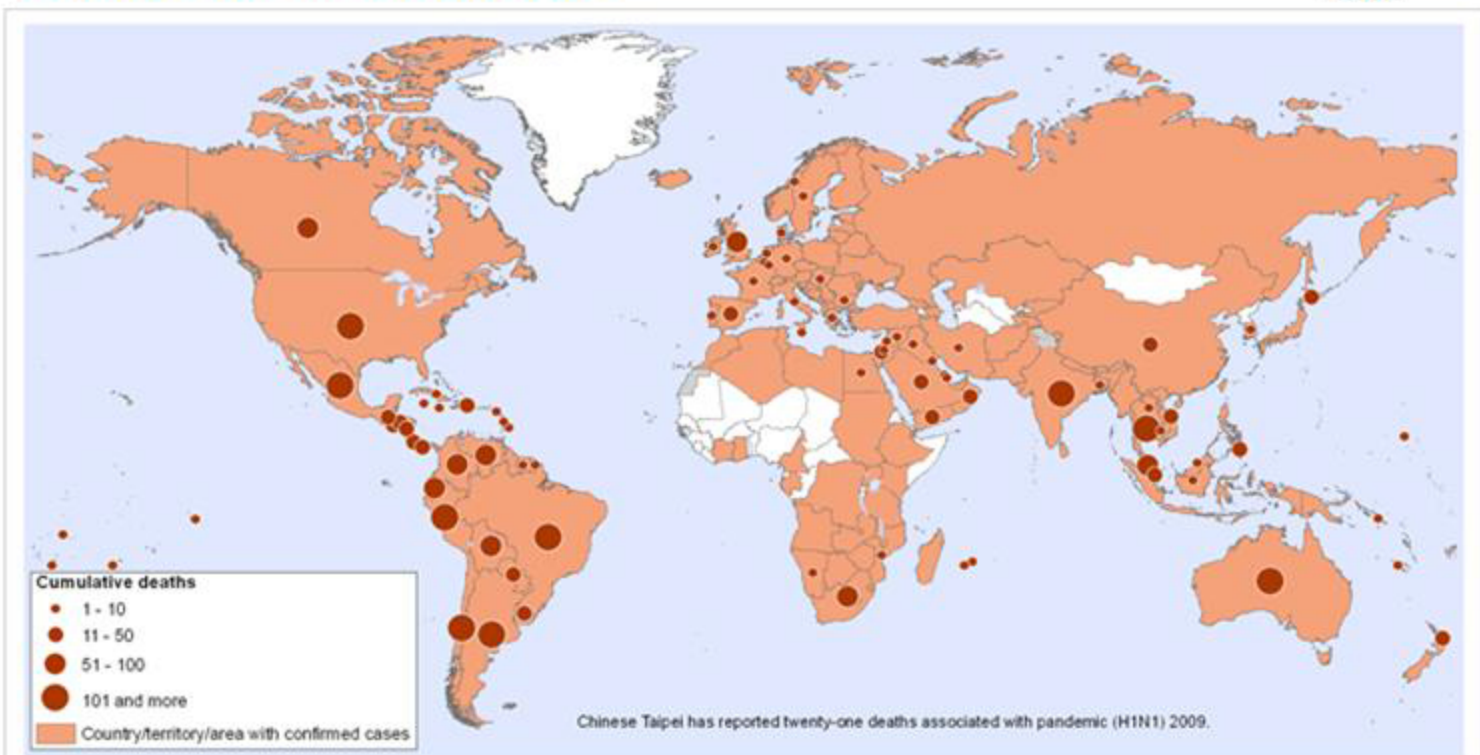

World Health Organization

Timeline (22 July 2009 onwards)
Pandemic (H1N1) 2009 laboratory confirmed cases
And number of deaths as reported to WHO

Status as of: 11 October 2009

◀ Previous

GRİP BELİRTİLERİ NELERDİR?

- Yüksek ateş (koltuk altından ölçülen 38 °C ve üzeri)
- Titreme
- Yaygın kas ve eklem ağrıları
- Halsizlik, bitkinlik
- Baş ağrısı
- Boğaz ağrısı
- Kuru öksürük
- Burun akıntısı
- Hapşırma
- Gözlerde yaşarma, kanlanma
- Nadiren karın ağrısı, bulantı, kusma, ishal

DOMUZ GRİBİNDE BELİRTİLER NELERDİR?

- Yüksek ateş (koltuk altından ölçülen 38 °C ve üzeri)
- Titreme
- Yaygın kas ve eklem ağrıları
- Halsizlik, bitkinlik
- Baş ağrısı
- Boğaz ağrısı
- Kuru öksürük
- Burun akıntısı
- Hapşırma
- Gözlerde yaşarma, kanlanma
- Nadiren karın ağrısı, bulantı, kusma, ishal

GRİP-SOĞUK ALGINLIĞI AYRIMI NASIL YAPILIR?

BELİRTİLER	SOĞUK ALGINLIĞI	GRİP
Ateş	nadir	38- 39°
Baş ağrısı	nadir	sürekli
Genel ağrı ve sızı	az	genellikle
Yorgunluk	hafif	2- 3 hafta
Tıkalı burun	genellikle	bazen
Hapşırma	genellikle	bazen
Boğaz ağrısı	genellikle	bazen
Öksürük	nadir	genellikle
Komplikasyonlar	sinüzit ve kulak ağrısı	bronşit, zatürre
Önlemek	hiç bir şey yapılamaz	aşılama ve antiviral ilaçlar
Tedavi	belirtiler geçici olarak ortadan kaldırıılır	belirtiler görülmeye başlandıktan sonraki ilk 48 saatte antiviral tedavi başlanması ve belirtileri gidermeye yönelik tedavi

GRİP NASIL BULAŞIR?

- Virüs çok kolay ve hızlı bulaşır
- Grip mikrobunu taşıyan hasta kişilerin solunum yolu salgılarıyla (öksürük, hapşırık, v.b.)
- Hasta kişilerin solunum yolu salgılarının bulaştığı eşyalarla

GRIP NASIL BULAŞIR?

- Kalabalık ortamlar hastalığın yayılmasını kolaylaştırır
(okullar, yurtlar, kışlalar, kahvehaneler, huzur evleri, toplu taşıma araçları, vb)

GRIP NASIL BULAŞIR?

- ✓ Düzensiz yaşam
- ✓ Alkol alımı
- ✓ Sigara
- ✓ Soğuk

hastalığa yakalanma riskini artırır !!!

GRİBE YAKALANAN KİŞİ NE KADAR SÜREYLE BULAŞTIRICIDIR?

- Kişiler belirtiler başlamasından bir gün öncesi ve 3-5 gün sonrasına kadar bulaştırıcıdır
- Çocuklarda ve bağışıklık sistemi baskılanmış kişilerde bu süre 2-3 hafta olabilir

GRIP VİRÜSÜ ÇEVREDE NE KADAR SÜRE YAŞAR?

- Ortam sıcaklığına ve nem miktarına göre değişir
 - Sert yüzeylerde 24-48 saat,
 - havada 24 saat,
 - yumuşak yüzeylerde (kağıt mendil, bez, v.b.) 8-12 saat, yaşadığı gösterilmiş

EV VE EŞYALARIN TEMİZLİĞİNDE NELERE DİKKAT EDİLMELİ ?

- Grip virüsünün yayılmasını önlemek için, yüzeylerin günlük temizlikte kullanılan deterjanlarla temizlenmesi yeterlidir
- Hastalara ait çarşaflar, havlu ve tabak, bardak gibi eşyaların ayrı olarak yıkanmasına gerek yoktur. Ancak bu eşyalar başkası tarafından kullanılmamalıdır.
- Bu eşyalar mümkün olduğunca elle temas edilmeden taşınmalı. Temas varsa eller su ve sabunla mutlaka yıkanmalıdır.

GRIP NASIL SEYREDER?

- Virüs bulaştıktan 1-3 gün sonra hastalık gelişir
- Ateş genelde 3 gün içinde normale döner
- Solunum sistemi bulguları 3-4 gün daha devam eder
- Öksürük ve kırılganlık 1-2 hafta sürebilir

GRİP KİMLERDE AĞIR SEYREDER?

- Yaşlılar
- Çocuklar
- Gebeler
- Kalp hastaları
- Şeker hastaları
- Astım hastaları
- Kronik akciğer hastaları (bronşit, v.b.)
- Bağışıklık sistemi baskılanmış kişiler (kanser hastaları, v.b.)

GRİPTE KORKULAN KOMPLİKASYONLAR NELERDİR?

- Zatürre
- Bronşit
- Sinüzit
- Kulak iltihabı
- Bademcik iltihabı
- Kas iltihabı (miyozit, miyoglobinüri, CPK değerlerinde yükselme)
- Kalp iltihabı (Miyokardit, perikardit, kalp tamponatı)
- Beyin ve sinir iltihabı (Guillain Barre sendromu, transvers myelit, ensefalit, polinörit)
- Tükrük bezi iltihabı (parotit)
- Reye sendromu: Ensefalopati ve karaciğer yetmezliği. Aspirin kullanımıyla ilişkili bulunmuş

GRIPTE ÖLÜM ORANI NEDİR?

- Gribin sağlıklı erişkinlerde ölüme neden olma ihtimali düşüktür
 - 2 ölüm/100 000 vaka
 - Her yıl mevsimsel gripten 250 000-500 000 kişi ölmektedir

DOMUZ GRİBİNDE ÖLÜM ORANI DAHA MI YÜKSEK?

Region	Cumulative total	
	as of 11 October 2009	
	Cases*	Deaths
WHO Regional Office for Africa (AFRO)	12456	70
WHO Regional Office for the Americas (AMRO)	153697	3406
WHO Regional Office for the Eastern Mediterranean (EMRO)	13855	90
WHO Regional Office for Europe (EURO)	Over 61000	At least 207
WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO)	39522	530
WHO Regional Office for the Western Pacific (WPRO)	118702	432
Total	Over 399232	At least 4735

1186 ölüm/100 000 vaka !!!

DOMUZ GRİBİNDE ÖLÜM ORANI DAHA MI YÜKSEK?

- Yoğun bakım ünitesine yatırılan hastalarda mortalite oranı: %14-41
- Ölüm sağlıklı çocuklarda ve gençlerde daha yüksek (10-60 yaş) !!!!
- Meksika'da ölen olguların %54'ü daha önce sağlıklı ve yaşları 20-59 yaş arasında !!!

GRİP TEDAVİSİ NASILDIR ?

- İstirahat edilmeli
- Bol sıvı alınmalı
- Ağrı kesici, ateş düşürücüler kullanılabilir
- Özellikle çocuklarda ateş düşürücü olarak aspirin kullanılmamalı

İSTİRAHAT ÖNEMLİ Mİ?

- ✓ Hasta daha kısa zamanda iyileşir
- ✓ Hastalığın etrafına yayması önlenir

GRIPTE ANTİBİYOTİK KULLANILMALI MI?

Grip için antibiyotik kullanılmaz
faydasızdır !!!!!

GRİP TEDAVİSİNDE KULLANILACAK İLAÇ VAR MI?

- Ağır olgularda ve alt hastalığı olanlarda antiviral ilaçlar kullanılır
 - Oseltamivir
 - Zanamivir

Pandemik Influenza A H1N1 Gribi Vaka Yönetim Şeması

AĞIR HASTALIK İÇİN RİSK GRUPLARI

- Gebelik
- 2 yaş altı
- Kronik akciğer hastalığı
- Kardiyovasküler hastalık (hipertansiyon hariç) (a)
- Kronik (renal, hepatik, hematolojik ve metabolik) hastalık(b)
- Nöromusküler hastalık
- İmmün süpresyon (HIV, malignite, steroid kullanımı vb)
- Morbid obez (Vücut Kitle İndeksi>35)
- 18 yaş altı sürekli aspirin kullanması gereken hastalar
- 65 yaş üstü

EVET

CİDDİ HASTALIK BELİRTİLERİ

Solumun güçlüğü, göğüs ağrısı, nefes darlığı, bilinç bulanıklığı, ciddi ve persistan kusma, genel durumunda kötüleşme, 5 günden fazla süren ateş

EVET

- Hastayı yatır veya bir üst basamağa 112 servisi yolu ile bir üst basamağa sevk et. Antiviral tedaviye hemen başla, bildir
- Hastanın durumuna uygun klinik numune (d) alarak uygun koşullarda laboratuara ulaştır.

HAYIR

CİDDİ HASTALIK BELİRTİLERİ

Solumun güçlüğü, göğüs ağrısı, nefes darlığı, bilinç bulanıklığı, ciddi ve persistan kusma, genel durumunda kötüleşme, 5 günden fazla süren ateş

HAYIR

- Hastaneye yatır ve antiviral tedavi gerekmiyor.
- Semptomatik tedavi verilebilir (çocuklara aspirin verilmemelidir).
- Bulaştırmayı engellemek üzere gereken kişisel temas izolasyonu önlemleri (c) konusunda bilgi ver.
- Ciddi hastalık belirtilerini hastaya öğret ve geliştiğinde acil başvuru öner.

EVET

- Hastayı yatır veya bir üst basamağa 112 servisi yolu ile bir üst basamağa sevk et. Antiviral tedaviye (e) hemen başla, bildirimini yap
- Hastanın durumuna uygun klinik numune (d) alarak uygun koşullarda laboratuara ulaştır.

HAYIR

- Avaktan antiviral tedaviye (e) hemen başla.
- Primer hastalığı yönünden gerektiğinde uzman konsültasyonu iste.
- Ciddi hastalık belirtileri geliştiğinde acil başvuru öner.

GRİPTE KİMLER HASTANEYE YATIRILMALIDIR?

Çocuklarda

Erişkinlerde

- Genel durum bozukluğu
- Nefes darlığı, solunum sıkıntısı
- Bilinç bulanıklığı
- Sık ve uzun süreli kusma
- Komplikasyon gelişen olgular

- Hızlı ve zor nefes alma
- Vücutta solgunluk ve morarma
- Beslenememe
- Uyarılara cevapta azalma ve uykuya meyil
- Huzursuzluk
- Ateşle beraber döküntü

Domuz gribi olgularından hastaneye yatırılan hastaların yaklaşık yarısında altta yatan hastalık (şeker, kalp, akciğer hastalığı, v.b.), gebelik veya bağışıklık sisteminde yetmezlik mevcut !!!

GRİPTEN NASIL KORUNABİLİRİZ ?

- ✓ Düzenli yaşam ve uyku
- ✓ Dengeli beslenmek
- ✓ Alkol ve sigara kullanmamak
- ✓ Eğer varsa diğer hastalıklarımızın tedavisini yapmak
- ✓ Korunma amacıyla aşı olmak

C VİTAMİNİ ALMANIN YARARI VAR MIDİR ?

 Vitamin eksikliği olanlarda grip riski artar

Ancak,

 Beslenme bozukluğu olmaksızın fazladan C vitamini almanın grip için yararı yoktur

GRIP AŞISI NE ZAMAN YAPILMALIDIR ?

- Her yılın Eylül-Kasım ayları arasında yapılmalı
- AŞı yapıldıktan 1-2 ay sonra korumaya başlar !!!!

GRİP AŞISI KİMLERE MUTLAKA YAPILMALIDIR ?

- 65 yaşından büyük kişiler
- Şeker hastaları
- Kalp hastaları
- Kronik akciğer hastaları (bronşit, v.b.)
- Astım hastaları
- Bağışıklık sistemi baskılanmış kişiler
- Huzurevi, bakımevi vb. ortamlarda yaşayanlar
- Kalabalık gruplarla teması olanlar
- Sağlık personeli

DOMUZ GRİBİ AŞISI KİMLERE YAPILMALIDIR?

1. Gebeler
2. <6 aylık çocuğa bakım veren kişiler
3. Sağlık personeli
4. 6 ay-24 yaş arası kişiler
5. 25-64 yaş arasında, alt hastalığı olan kişiler

KİMLER AŞI OLMAMALIDIR?

- Yumurta allerjisi olanlar
- 6 aydan küçük bebekler
- 38 °C üzerinde ateŐi olanlar

AŞININ HERHANGİ BİR YAN ETKİSİ VAR MIDİR?

- Yapılan yerde 1-2 gün sertlik,kızarıklık ve ağrı olabilir
- Ateş, başağrısı, kas veya eklem ağrısı görülebilir
- Bu yan etkiler hafiftir ve 1-2 günde düzeler
- Kitlesel aşılama yapıldığında nadir görülen yan etkiler görülebilir. Bu yan etkiler ağısından izlem yapılmalıdır.

GRİP AŞISI KORUYUCU MU?

- Aşının koruyuculuk oranı %70-90
- Zatürre gibi ağır yan etkileri %60 azaltır
- Ölümleri %80 azaltır

HASTALIĞIN BULAŞMASI NASIL ÖNLENİR?

- ✓ Öksürüp aksırırken ağız ve burnun damlacıklar çevreye sıçramayacak şekilde kapatılmalı
- ✓ Tek kullanımlık kağıt mendil kullanılmalı ve çöpe atılmalı

HASTALIĞIN BULAŞMASI NASIL ÖNLENİR?

- ✓ Ağız ve burun akıntılarının bulaştığı eller **YIKANMALI**

ETKİLİ EL YIKAMA NASIL OLUR ?

✓ Ellere 3-5ml sıvı sabun alınmalı

✓ Ellerin her tarafı akan su altında iyice ovalanmalı

✓ Parmakların arası ve bilekler temizlenmeli

✓ Eller tek kullanımlık kağıt havlu kullanarak iyice kurutulmalı

ETKİLİ EL YIKAMA NASIL OLUR ?

- ✓ Kullanılmış havlu çöp kutusuna atılmalı

HASTALIĞIN BULAŞMASI NASIL ÖNLENİR?

- ✓ Ağız ve burun akıntılarının bulaştığı yüzeyler TEMİZLENMELİ

HASTALIĞIN BULAŞMASI NASIL ÖNLENİR?

- ✓ Bulduğumuz ortamı sık sık
HAVALANDIRILMALI

HASTALIĞIN BULAŞMASI NASIL ÖNLENİR?

- ✓ Kapalı ve hasta kişilerin bulunduğu ortamlardan uzak DURULMALI

HASTALIĞIN BULAŞMASI NASIL ÖNLENİR?

- ✓ Salgınlar sırasında mümkün olduğunca tokalaşmaktan, öpüşerek ve sarılarak selamlaşmaktan KAÇINILMALI

SALGIN DÖNEMİNDE SEYAHATLERİ KISITLAYALIM MI?

- Zorunlu olmayan seyahatler ertelenebilir
- Seyahat zorunlu ise korunma önlemlerine dikkat edilmeli

MUTLU VE SAĞLIKLI
GÜNLER DİLEĞİYLE

